N Norske
B Billedkunstnere
K

Til Familie- og kulturkomiteen
Innsendt via digital portal

15. oktober 2026
Oslo

Stortinget må sikre øremerkede midler til kunstnernes arbeid

Norske Billedkunstnere (NBK) er fagorganisasjonen for profesjonelle billedkunstnere i Norge. NBK har som formål å ivareta billedkunstnernes faglige, ideelle, økonomiske og sosiale rettigheter og interesser. NBK representerer over 3 500 kunstnere i det visuelle feltet, som fordeler seg på 20 grunnorganisasjoner.

Regjeringens forslag til statsbudsjett svekker utstillingshonorarordningen både ved å kutte bevilgningen og ved å fjerne øremerkingen. NBK ber Stortinget sikre at midlene fortsatt øremerkes til betaling for kunstnernes arbeid, reversere kuttet og øke bevilgningen til 73 millioner kroner i 2027.

NBK ber Stortinget om å:

- Tilbakeføre 18,8 millioner kroner til kap. 337, post 71 slik at midlene fortsatt inngår i den særskilte bevilgningen til utstillingshonorar. (Dette gjøres ved tilsvarende reduksjoner i departementets foreslåtte økninger på kap. 320, post 74 og 75, kap. 325, post 72 og kap. 328, post 70 og 78.)
- Videreføre øremerkingen av midlene, for å sikre at de brukes til betaling for kunstnernes arbeid med utstillinger.
- Reversere kuttet på 4,2 millioner kroner, og heller øke bevilgningen til 73 millioner kroner i 2027, i tråd med kunstnerorganisasjonenes felles budsjettinnspill.

Utstillingshonorar skal sikre at kunstnere får betalt for arbeidet med å utvikle og gjennomføre utstillinger. Dette omfatter blant annet planlegging, møter og samarbeid med visningsstedet, tilpasning av verk og arbeid med montering og demontering. Det foreligger fremdeles ingen helhetlig, forpliktende avtale som sikrer kunstnerne betaling for dette arbeidet. Øremerkede midler er derfor avgjørende for at kunstnernes arbeid skal bli en budsjettert utgift ved visningsstedene.

Dersom honorarmidlene flyttes til institusjonenes ordinære driftstilskudd, slik regjeringen foreslår, må kunstnernes betaling konkurrere med andre utgifter. I tillegg vil regjeringen kutte i bevilgningen, fra 23 til 18,8 millioner kroner. Dermed settes en viktig reform for en mer rettferdig kunstnerøkonomi i fare.

Akersgata 7,
0158 Oslo

norskebilledkunstnere.no
+47 23 25 60 30

NO 970 261 354 MVA

Uten øremerkede midler og tilstrekkelig finansiering risikerer kunstnerne fortsatt å subsidiere offentlig kunstformidling med gratisarbeid og egne penger, og de risikerer å gå i minus når de stiller ut.

Utstillingshonorarordningen ble innført som en konsekvens av langvarig underfinansiering av visningsstedene. Tilsammen mottar 48 institusjoner midler fra dagens ordning. Tilstrekkelige, øremerkede midler skal gi visningsstedene økonomiske rammer til å ivareta dette ansvaret og bidra til en mer rettferdig utstillingsøkonomi.

Dagens bevilgning dekker langt fra det samlede behovet til utstillingshonorarordningen, som kunstnerorganisasjonene anslår til i underkant av 100 millioner kroner. NBK, Norske Kunsthåndverkere, Forbundet Frie Fotografer og Samisk Kunstnerforbund – Sámi Dáiddačehpiid Searvi ber derfor i sitt felles budsjettinnspill om å øke bevilgningen fra 23 til 73 millioner kroner i 2027. En slik styrking vil gi visningsstedene bedre forutsetninger for å betale kunstnerne og sikre utstillingsvirksomheten.

Vennlig hilsen

Geir Egil Bergjord
Styreleder Norske Billedkunstnere